زنـــان می‌تواننـــد موتـــور محـــرک تـــاب آوری اجتماعی و یاور بحران باشند

12 مرداد 1404

رییس پژوهشکده سوانح طبیعی کشور با بیان اینکه طبق اسناد جهانی میانگین کشته شدگان زنان در سوانح بالاتر از مردان است گفت: ۶۵ درصد امدادگران کشورمان مرد و کمتر از ۳۵ درصد، زنان هستند.

سید امیرحسین گرکانی در نشست معاون امور زنان و خانواده رییس جمهور با مشاوران امور زنان و خانواده وزراء و نمایندگان دستگاه‌های اجرایی در خصوص موضوع تاب آوری اجتماعی زنان و خانواده در زمان بحران، گفت: مراحل مدیریت بحران در اسناد مختلف به صورت متفاوت ترجمه شده، در قانون مدیریت بحران مرحله پیشگیری و کاهش خطر وجود دارد که در برنامه‌های توسعه‌ای بر این امر تاکید شده است.

وی با اشاره به تمرین برای مقابله با سانحه و سپس آمادگی برای پاسخ به سانحه، افزود: هر قدر در مرحله پیشگیری اجازه ایجاد مخاطره ندهیم موفقیت بیشتر است. قبل از وقوع بحران باید برای مقابله با آن آموزش ببینیم و پس از رخداد بحران باید پاسخ به هنگام داشته باشیم. در نهایت بازسازی و بازتوانی باید انجام شود.

رییس پژوهشکده سوانح طبیعی کشور ادامه داد: طبق مستندات بین المللی و داخلی، سوانح، زنان و مردان را به طور متفاوت تحت تاثیر قرار می‌دهد چراکه نابرابری جنسیتی ناشی از امور اجتماعی، سیاسی و... زنان را در موقعیت آسیب پذیرتر قرار می‌دهد.

گرکانی با بیان اینکه در شرایط بحران شاهد حاکمیت شتاب و اضطرار هستیم و غلبه تفکر اضطرار در ذهن نیروهای فعال در سوانح منجر به کم‌توجهی بحث جنسیت در بحران‌ها می‌شود، گفت: فرهنگ سازمانی مردانی در بسیاری از کشورها موجب می شود کم توجهی به اولویت های زنان در جوامع را شاهد باشیم. مثلا سرپرست خانواده در تمام ارزیابی‌ها مردان هستند و این مردانند که مورد پرسشگری در ارزیابی سوانح قرار می‌گیرند در نتیجه بسیاری از آسیب‌های زنان در زمان بحران دیده نمی‌شود.

رییس پژوهشکده سوانح طبیعی کشور، با بیان اینکه زنان در پنج گروه آسیب پذیر در سوانح قرار دارند که بنابر دلایل مختلف نیازمند مراقبت ویژه هستند ادامه داد: نابرابری اجتماعی و ساختاری، دشواری و چند برابر شدن حجم کار زنان در رخداد حوادث، از جمله این دلایل هستند.

وی به نقش زنان در خانواده به عنوان دیپلمات اجتماعی اشاره کرد و افزود: زن معمار اصلی تاب آوری اجتماعی است و زنان مدیران غیررسمی بحرانها هستند.

گرکانی با بیان اینکه طبق اسناد جهانی میانگین کشته شدگان زنان در سوانح بالاتر از مردان است ادامه داد: زنان و کودکان ۱۴ برابر بیشتر از مردان در حوادث کشته می‌شوند. در بم ۶۰ درصد کشته‌شدگان زنان بودند. از سوی دیگر بحث امداد به زنان نیز مشکلاتی دارد. ۶۵ درصد امدادگران داخل کشور مرد و کمتر از ۳۵ درصد امدادگران زنان هستند. در شرایط بحران خیلی اوقات برای زنان حضور در صحنه، ممنوع است.

#حال_خوب

وی با تاکید بر اهمیت استقرار عدالت در نظام توزیع تسهیلات در زمان بحران، عنوان کرد: باید ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها در خصوص توجه به نیازهای زنان در زمان بحران را ببینیم. زن اگر آسیب ببیند خانواده از دست می‌رود.

رییس پژوهشکده سوانح طبیعی کشور، همچنین با اشاره به اهمیت تقویت مراکز کمک به خانواده و اطلاع رسانی و ارتباط با مردم در زمان بحران، گفت: نیازمند دستورالعمل ویژه در این خصوص هستیم. هرچند این امور به دستگاه‌ها در سال‌های گذشته ارسال شده اما اصلا اجرایی نشده است.

وی با بیان اینکه اسناد ملی در مدیریت بحران داریم که باید این اسناد را پایش و جایگاه آنها را رفیع تر کنیم افزود: تنوع بخشی به منابع معیشتی زنان می‌تواند کمک کننده باشد. باید دنبال برنامه ریزی حساس به جنسیت در زمان بحران بود.

گرکانی با بیان اینکه در قانون مدیریت بحران اصلا به خانواده و ابعاد جنسیتی اشاره‌ای نشده است ادامه داد: در پژوهشکده سوانح طبیعی حدود ۲۴ سند تهیه کردیم که در برنامه ملی بازسازیی و بازتوانی

مفصل‌تر به آن پرداخته شده است اما نیاز به بازبینی دارد. در سند راهبردی ملی اشاراتی به حوزه زنان شده است و در برنامه بازسازی و بازتوانی به خانواده تاکید شده است. برنامه ریزی ما باید حساس به سوانح باشد. بنابراین گرچه به دلیل ساختارها و روابط تبعیض آمیز جنسیتی، زنان آسیب پذیرتر از مردان هستند اما زنان می‌توانند یاور مردان و خانواده باشند و فرصتی برای خلق رفتارهای جدید برای داشتن جامعه بهتر ایجاد کنند.

وی عنوان کرد: می‌توان بسیاری از حقوق از دست رفته زنان، پس از بحران‌ها را مطالبه کرد و قواعد را حداقل در شرایط اضطراری اصلاح کرد. زنان می‌توانند موتور محرک تاب آوری اجتماعی و یاور بحران باشند.